

Kuntalaisaloitteet 2021

Khall 14.02.2022 § 50
641/00.01.02/2022

Valmistelija: toimistos sihteeri Merja Väisänen puh. 040 357 8431

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Jos 1 momentissa tarkoitetun aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

1. Kuntalaisaloite / Scoottipaikka Halliin / Marianne Leppä 4.1.2021

Kaupunginpuutarhurin vastine 15.9.2021:

Pahoittelut vastaukseni viipymisestä, keskustelin aiheesta Pohjoismaen Katjan kanssa nyt syksyllä uudelleen. Ulkoliikuntapaikkojen osalta kaupunki vastaa alueilleen sijoitettujen rakenteiden ja laitteiden turvallisuudesta. Emme siis voi antaa lupaa sijoittaa itse tehtyjä rakenteita niin, että mahdolliset vastuukysymykset onnettomuustilanteissa olisi epäselviä. Ulkoliikuntavälineitä koskevat tiukat standardit, joita meidän on noudatettava.

2. Kuntalaisaloite /Vetoomus 5G-verkon käyttöönoton lykkäämiseksi / Lotte Geselle 29.1.2021

Elinvoimajohtajan vastine 29.1.2021:

Aloitteenne on kirjattu tänään 29.1.2021 saapuneeksi kuntalaisaloitteeksi. Olen ollut yhteydessä kirjaamoon ja sinne tai kuntalaisaloitepalveluun vetoomustanne ei ole saapunut 5.1.2021.

Kuntalaisilla on aloiteoikeus kunnan toimialaan liittyvissä asioissa. Kuntalaisaloitteet kirjataan ja niihin annetaan vastaus, mutta niitä ei julkaista Jämsän kaupungin verkkosivuilla. Julkisen aloitteen voi tehdä kuntalaisaloitepalvelussa: <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi>.

Järjestelmä ei ole Jämsän kaupungin ylläpitämä, mutta sinne kirjautuvat aloitteet toimitetaan Jämsän kaupungin kirjaamoon.

Jämsän kaupungin vastauksena aloitteeseenne totean, että 5G verkon rakentaminen ja ylläpitäminen ei kuulu kunnan toimialaan, vaan on yksityisten operaattorien toimintaa. Toimiluvat myöntää viestintävirasto. Verkon rakentaminen ja lupien myöntäminen liittyy liikenne- ja viestintäministeriön digitaalisen infrastruktuurin strategiaan.

Jämsän kaupungilla ei ole mahdollisuutta puuttua yritysten liiketoimintaan ja sen myötä 5G verkon rakentumiseen.

Kiitän teitä lämpimästi aloitteestanne ja huolestanne sekä kansalaisten terveyden, että luonnon hyvinvoinnin puolesta.

3. Kuntalaisaloite / Patrian ulosäänestys /Taivas Gogoljuk 22.2.2021

Jämsän kaupunki/Yrityspalveluiden vastine 24.2.2021:

Olemme vastaanottaneet kuntalaisaloitteessa esittämänne kannanoton koskien Patrian ulosäänestystä. Kunnalla ei ole toimivaltaa siirtää yksityisiä tai valtio-omisteisia toimijoita pois Jämsän alueelta. Aloite ei tässä vaiheessa anna aihetta enempään ja on loppuun käsitelty.

4. Kuntalaisaloite /Muutosten suunnittelun ja digitalisaation aloittaminen Jämsän kaupungin vesihuollossa, jätevesikäsitelyssä, aluelämmössä ja muilla vastaavilla toimialoilla / Osmo Äikäs 18.3.2021

Jämsän Aluelämpö Oy:n vastine 29.4.2021:

Jämsän Aluelämpö Oy:n hallitus on käsitellyt kyseistä aloitetta kokouksessaan 29.4.2021 ja toteaa yhtiön osalta seuraavaa.

Yhtiössä on vuosikymmenien ajan ollut käytössä digitaalinen etäluettava energian kulutuksen mittaus.

Näin jokaisen laskutuksen yhteydessä kuluttaja saa laskutushetken todellisen kulutuksen mukaisen laskun. Kulutuksen luku- ja laskutus ajankohdat on jaettu vuosikelloon siten, että talvella kulutuksen ollessa suurin, on luku ja laskutusväli lyhyempi. Tämä laskutusmalli koskee omakotiasiakkaita. Tällä toimenpiteellä pyrkii yhtiö tasaamaan asiakkaan laskujen suuruutta.

Liikekiinteistöt ja muut kerros- ja rivitalot laskutetaan kerran kuukaudessa.

Jämsän Aluelämpö Oy:n tavoitteena on tuottaa edullista energiaa Jämsän kaupungille, yrityksille sekä asukkaille Jämsän vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja asumiskulujen pitämiseksi kilpailukykyisenä.

Yhtiön kirjanpito täyttää osakeyhtiölain mukaiset määräykset ja erottelee riittävällä tarkkuudella energian tuoton aiheuttamat kustannukset. Näin ollen ei energian hinnan määrittely aiheuta

ongelmia tai epäselvyyksiä. Mahdollisella voitolla yhtiö kehittää, laajentaa ja saneeraa kaukolämpöverostoa sekä laitteistoja. Syntyneestä voitosta on yhtiön hallituksen selkeä tavoita maksaa omistajalleen, Jämsän kaupungille kohtuullisen tuoton.

Edellä mainituilla perusteilla hallitus toteaa, ettei aloite aiheuta muutoksia yhtiön nykyisessä toiminnassa.

5. Kuntalaisaloite /Vinnin tilan alueen laittaminen METSO-suojelukohteeksi ja metsät toimenpidekieltoon / Suomen luonnonsuojeluliitto Jämsän seutu ry. 10.5.2021

Elinvoimajohtajan vastine 24.6.2021:

Kuntalain 23 § mukaisesti kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevista asioista. Suomen luonnonsuojeluliitto Jämsän seutu ry on yhdistysrekisterin mukaisesti jämsäläinen yhteisö. Yhdistys on tehnyt 10.5.2021 Jämsän kaupungille aloitteen Vinnin tilojen hakemisesta Metso-suojelukohteeksi joka on päätetty käsitellä kuntalaisaloitteena.

Vinnin tila on tullut Jämsän kaupungille perintönä. Perinnönjättäjän tahto on kirjattu yksiselitteisesti testamenttiin, jossa todetaan:” Kuitenkin määrään, että Vinnin tila RN:o 7:7 pihapiireineen sekä pelto ja metsäalueineen on säilytettävä niiden nykyistä käyttöä vastaavassa tarkoituksessa.” Rauhoitusesityksen tekeminen rikkoisi testamentin jättäjän tahtoa, sillä tilan metsiä on hoidettu talousmetsinä.

Jämsän kaupunki ei hae Vinnin tilan metsiä Metso suojelukohteeksi perinnönjättäjän tahdon vastaisesti.

Vinnin metsien hoito toteutetaan testamenttia kunnioittaen ja huomioiden kaavaan merkityt muinaismuisto- ja luontokohteet. Edelleen metsien hoidossa huomioidaan liito-oravien suojelun edellytykset. Metsien hoito tehdään viranomaisyhteistyössä Keski-Suomen museon ja ELY-keskuksen kanssa.

6. Kuntalaisaloite/Mopokatu / Mikko Hakala 1.9.2021
Valmistelu: elinvoimatoimiala
7. Kuntalaisaloite /Häiritsevää vesiskootteriajo rajoitettava Hallin keskustassa / Maarit Sandeli 28.10.2021
Valmistelu: elinvoimatoimiala
8. Kuntalaisaloite /Arvenmäen leikkipuiston kuntoiluvälineet aikuisille / Raija Partanen 3.11.2021
Valmistelu: elinvoimatoimiala
9. Kuntalaisaloite / Kiekkopysäköinnin lopettaminen Jämsässä / Kuntalaisaloite.fi 15.11.2021
Valmistelu: elinvoimatoimiala

10. Kuntalaisaloite / Jämsän työväenopiston taksojen pitämiseksi vuoden 2021 tasolla / 2 allekirjoittajaa 9.12.2021

Jämsän kaupungin sivistyslautakunta päätti äänestyspäätöksellä (6 -3) kokouksessaan 14.10.2021 toimialan taksojen ja maksujen korotuksista vuotta 2022 koskien. (Jämsän kaupungin tiedote 15.10.2021)

Koemme, että taksojen korotuksella nyt on suurempi imagollinen merkitys kuin taloudellisen edun saavuttaminen.

Edellä olevan perusteella teemme aloitteen että

1. Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto ei vahvista sivistyslautakunnan tekemää vuoden 2022 taksojen korotusta Jämsän Työväenopiston osalta ja jättää vuoden 2021 taksat voimaan

Kehittämispäällikkö – opistojen rehtorin vastine 9.12.2021:

- Jämsän työväenopiston kurssimaksuja on korotettu viimeksi 1.8.2019 ja seuraava korotus on Jämsän kaupungin sivistyslautakunnan 14.10.2021 § 117 päätöksellä tapahtumassa 1.8.2022 alkaen.
  - Jämsän kaupungin hallintosäännön 26 § mukaan lautakunnat päättävät toimialueensa taksoista, maksuista ja hinnoitteluperiaatteista. Sivistyslautakunnan päätös on tullut lainvoimaiseksi 11.11.2021.
  - Jämsän kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.11.2021 § 365 päättänyt olla käyttämättä otto-oikeutta sivistyslautakunnan päätökseen. Päätöksestä ei ole muutoksenhakuoikeutta.
  - Kaupunginvaltuustolla ei ole aloitteessa mainittua toimivaltaa vahvistaa/olla vahvistamatta taksoja ja maksuja. Kaupunginvaltuusto on 29.11.2021 kokouksessaan § 70 hyväksynyt vuoden 2022 Jämsän kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2024. Kaupunginvaltuusto ei kokouksessaan tehnyt muutoksia sivistystoimialan talousarvioon esimerkiksi muuttamalla tuloarviota.
2. Selvittää meille kuntalaisille Jämsän Työväenopiston kurssimaksujen osuuden työväenopiston käyttö menoista ja tekee vertailun saman suuruisten kaupunkien kustannuksiin per/asukas ja per/opiskelija. Julkaiseen sen siten, että opiskelijat saavat siitä tiedon.

Kehittämispäällikkö – opistojen rehtorin vastine 9.12.2021:

- Vuoden 2020 tilinpäätöksessä työväenopiston opiskelijoita oli 1 540 ja asukkaita 19 889.
- Tilinpäätöksessä 2020 on kurssimaksutuloja 74 107 € ja toimintakate 372 781 €. Osuus toimintakatteesta 19,9 %.
- Toimintakate/opiskelija on 242 € ja toimintakate/asukas on 18,7 €.
- Vuoden 2021 talousarviossa työväenopiston opiskelijamääräksi arvioitiin 1 700 ja asukkaita 19 947.
- Kurssimaksutuloiksi on talousarviossa 2021 arvioitu 86 070 € ja toimintakate 368 919 €. Osuus toimintakatteesta 23,3 %

- Toimintakate/opiskelija on 217 € ja toimintakate/asukas on 18,5 €.
  - Vuoden 2022 talousarviossa työväenopiston opiskelijamääräksi arvioitiin 1 700 ja asukkaita 19 351.
  - Kurssimaksutuloiksi on vuoden 2022 talousarviossa arvioitu tulevan 106 070 € ja toimintakate 407 93 0€.
  - Toimintakate/opiskelija on 240 € ja toimintakate/asukas on 21,1 €.
  - Vertailu samankokoisten kaupunkien kunnallisten kansalaisopistojen välillä diat 5-6. Vertailussa on käytetty tilinpäätös 2020 ja talousarvio 2021 lukuja. Vuoden 2022 talousarviota koskien vertailua ei ole tehty (eri kunnissa eri aikataulut valtuustokäsittelyillä). Vertailuun on otettu mukaan myös henkilötyövuosina vakinainen henkilökunta ta 2021.
  - Vertailu Jämsän työväenopiston toimintakatteesta ja kurssimaksutuotoista liitteenä (tilinpäätös 2020, talousarvio 2021 ja talousarvio 2022), dia 7
3. Selvittää, miten taksojen vaikutus harrastajamäärien laskuun tullaan huomioimaan ryhmien koossa lähiopetuksessa.

Kehittämispäällikkö – opistojen rehtorin vastine 9.12.2021:

- Vuonna 2020 jouduttiin kevätlukukausi lopettamaan jo maaliskuun puolessa välissä. Syyslukukausi pystyttiin toteuttamaan joulukuun alkuun asti lähiopetuksella, mutta kaikkien kurssien osallistujamääriä jouduttiin rajoittamaan koronarajoitusten vuoksi. Kevätlukukausi 2021 toteutui pelkästään etäopetuksella ja lasten sekä nuorten kurssit lähiopetuksella. Suurin osa kurseista oli tauolla koko kevätlukukauden.
- Lukuvuoden 2021-2022 syyslukukaudella on havaittavissa se, että opiskelijat ovat lähteneet hieman varovaisesti liikkeelle. Kaikki opetus on saatu järjestymään lähiopetuksella ja muutama kurssi jatkaa etänä. Opiskelijamäärä on nousemassa hieman, koska koronarajoituksia on vapautettu syksyn mittaan ja ryhmiin on pystytty ottamaan enemmän opiskelijoita kuin vuoden 2020 syyslukukaudella.
- Valtionosuuksilla pääosin kulurakenteensa kattavan työväenopiston vuosittainen tuntimäärä on riippuvainen valtion tuesta. Valtionosuuden laskennallinen tuntimäärä on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana tuhansilla tunneilla.
- Toiminta tulee myös suhteuttaa Jämsän ja Kuhmoisten alueen väestö- ja ikärakenteeseen. Kuluvana lukuvuonna 2021-2022 sekä myös tulevana lukuvuosina tulemme painottamaan senioriliikuntaa sekä kuntalaisten digiosaamisen kehittämistä. Hankkeiden myötä Jämsän työväenopisto pystyy kehittämään myös työllisyyttä vahvistavaa kurssitoimintaa. Lapsille ja nuorille tarjoamme taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaisia kädentaitojen ja kuvataiteiden kurseja ja vuosittain vaihtuvia muita kurseja.
- Jämsän ja Kuhmoisten kuntien asukasmäärien väheneminen osaltaan vaikuttaa myös työväenopiston opiskelijamäärän vähenemiseen.
- Työväenopiston opiskelijamäärään on vaikuttanut vuosina 2020 ja 2021 korona-ajan rajoitukset. Kurssimaksujen tulevasta vaikutuksesta opiskelijamääriin on vaikea tehdä etukäteen arviota. Suurempi merkitys on ryhmien maksimiosallistujamäärien rajoituksilla, joita on korona aikana noudatettu. Suosituille kurseille on ollut tulijoita enemmän kuin on pystytty ottamaan. Rajoitusten purku on hieman helpottanut tilannetta. Seurantaa opiskelijamäärän muutoksista ja sen johdosta tehtävää vertailua aiempaan

voidaan jossain määrin syyslukukaudella 2021 tehdä esimerkiksi kohdentuen satunnaisotannalla joihinkin kursseihin. Vertailukohtaksi on tällöin otettava esimerkiksi syyslukukausi 2019, jolloin korona ei vielä rajoittanut osallistujamääriä. Lv. 2019-2020 alusta myös kurssimaksut korottuivat. Seurannan toteutuksessa on otettava kuitenkin huomioon opiston hallinnon henkilöstöresurssi.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 25: Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta
Hallintosääntö § 159: Kunnan asukkaalla ja kunnassa toimivalla yhteisöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa.

Ehdotus vs. kaupunginjohtaja Anna-Liisa Juurinen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kuntalaisten vuonna 2021 tekemät aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 21.02.2022 § 102
641/00.01.02/2022

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.